

Fødevarestyrelsen / Ernæring
Sags.nr.: 2016-27-35-00254/ 2016-3783
Den 1. april 2016
MFVM 057

GRUNDMOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning (EU) om ændring af Kommissionens forordning 432/2012 om fastlæggelse af en liste over andre tilladte sundhedsanprisninger af fødevarer end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed (komitesag)

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af Kommissionens forordning 432/2012 om fastlæggelse af en liste over andre tilladte sundhedsanprisninger af fødevarer end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed (komitesag). Forslaget omhandler godkendelse af fire sundhedsanprisninger vedrørende koffein og afvisning af enkelte forslag til sundhedsanprisninger. Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) har konkluderet, at der ikke er sikkerhedsmæssige betænkeligheder ved de fire anprisninger, der foreslås godkendt. Det er en forudsætning for denne vurdering, at de anpriste produkter indtages af voksne. Forslaget vurderes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 12. april 2016. Regeringen kan støtte forslaget, idet man lægger afgørende vægt på, at anvendelsesbegrænsningerne vedrørende anprisningerne "Koffein hjælper til at opnå øget årvågenhed" og "Koffein hjælper til at øge koncentrationen" udvides, således at anprisningerne - udover børn - ikke må bruges på fødevarer målrettet unge.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af Kommissionens forordning nr. 432/2012 om fastlæggelse af en liste over andre tilladte sundhedsanprisninger af fødevarer end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 13, stk. 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer (anprisningsforordningen).

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget, eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 12. april 2016.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at ændre forordning nr. 432/2012 (artikel 13 listen) ved at tilføje fire sundhedsanprisninger vedrørende koffein på listen over godkendte sundhedsanprisninger og afvise enkelte forslag til sundhedsanprisninger. Forslaget finder anvendelse 6 mdr. efter ikrafttrædelsesdato.

De sundhedsanprisninger, der foreslås afvist, vedrører koffeinindtag, der ifølge en vurdering fra Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) vil udgøre en risiko for menneskers sundhed.

De fire anprisninger, der foreslås godkendt, fremgår nedenfor:

1. *"Koffein bidrager til at øge udholdenhedspræstationen"*

Anprisningen må kun bruges på fødevarer, der henvender sig til voksne, der udøver udholdenhedstræning. Når anprisningen bruges, skal den ledsages af følgende information til forbrugeren:

- Den gavnlige virkning opnås med et koffeinindtag på doser af 3 mg/ kg kropsvægt mindst en time før træning og kun, hvis ethvert andet koffeinindtag undgås i mindst 24 timer før indtagelse af produktet for forbrugere, der sædvanligvis indtager koffein.
- Det anbefales ikke at overskride et dagligt indtag på 400 mg koffein fra alle kilder.

2. *"Koffein bidrager til en forbedret udholdenhedskapacitet"*

Anprisningen må kun bruges på fødevarer, der henvender sig til voksne, der udøver udholdenhedstræning. Når anprisningen bruges, skal den ledsages af følgende information til forbrugeren:

- Den gavnlige virkning opnås med et koffeinindtag på doser af 3 mg/ kg kropsvægt mindst en time før træning og kun, hvis ethvert andet koffeinindtag undgås i mindst 12 timer før indtagelse af produktet for forbrugere, der sædvanligvis indtager koffein.
- Det anbefales ikke at overskride et dagligt indtag på 400 mg koffein fra alle kilder.

3. *"Koffein hjælper til at opnå øget årvågenhed"*

Anprisningen må ikke bruges på fødevarer målrettet børn. For at en fødevarer skal kunne bruge anprisningen, skal fødevareren indeholde mindst 75 mg koffein pr. kvantificeret portion og ikke mere end 200 mg i en enkelt dosis. Når anprisningen bruges, skal forbrugeren informeres om, at det anbefales ikke at overskride et dagligt indtag på 400 mg koffein fra alle kilder (200 mg for gravide og ammende kvinder).

4. *"Koffein hjælper til at øge koncentrationen"*

Anprisningen må ikke bruges på fødevarer målrettet børn. For at en fødevarer skal kunne bruge anprisningen, skal fødevareren indeholde mindst 75 mg koffein pr. kvantificeret portion og ikke mere end 200 mg i en enkelt dosis. Når anprisningen bruges, skal forbrugeren informeres om, at det anbefales ikke at overskride et dagligt indtag på 400 mg koffein fra alle kilder (200 mg for gravide og ammende kvinder).

EFSA har konkluderet, at der ikke er sikkerhedsmæssige betænkeligheder ved de fire anprisninger, der foreslås godkendt. Det er en forudsætning for denne vurdering, at de anpriste produkter indtages af voksne.

Anvendelsen af anprisningerne "Koffein bidrager til at øge udholdenhedspræstationen" og "Koffein bidrager til en forbedret udholdenhedskapacitet" er begrænset til kun at måtte bruges på fødevarer, der henvender sig til voksne, der udøver udholdenhedstræning. Det vurderes derfor, at de foreslåede anvendelsesbegrænsninger tilstrækkeligt sikrer, at produkterne alene indtages af voksne.

Anvendelsen af anprisningerne "Koffein hjælper til at opnå øget årvågenhed" og "Koffein hjælper til at øge koncentrationen" er derimod alene begrænset til ikke at måtte bruges på fødevarer målrettet børn.

Den information, der skal gives til forbrugeren, når anprisningen bruges (for eksempel at det anbefales ikke at overskride et dagligt indtag på 400 mg koffein fra alle kilder), tager alene hensyn til sikkerheden for voksne – og ikke børn og unge. EFSA anfører således i deres vurdering, at et indtag af koffein på op til 400 mg pr. dag ikke giver anledning til sikkerhedsmæssige betænkeligheder for ikke-gravide voksne. For børn og unge konkluderer EFSA, at der ikke er tilstrækkelig tilgængelig information til at kunne fastsætte et sikkert indtag for koffein. Det vurderes derfor, at disse anvendelsesbegrænsninger bør udvides til også at omfatte unge, således at det i højere grad kan sikres, at anprisningerne kun anvendes på produkter, der indtages af voksne.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forordning (EU) Nr. 432/2012 om fastlæggelse af en liste over andre tilladte sundhedsanprisninger af fødevarer end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed (artikel 13 listen) er en gennemførelsesforordning, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer.

Konsekvenser

De sundhedsanprisninger, der godkendes og afvises i forslaget, er i øjeblikket omfattet af anprisningsforordningens overgangsbestemmelser. Det betyder, at de hidtil har kunnet anvendes på virksomhedens ansvar og uden supplerende krav til ledsagende information til forbrugeren, begrænsninger mv.

Vedtagelse af forslaget kan således være forbundet med mindre økonomiske konsekvenser for virksomheder, der skal tilpasse deres mærkning.

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Forslaget skønnes heller ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Forslaget medfører dog begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring i på høringsportalen, hvor der ikke er indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det væsentligt, at EFSA har konkluderet, at det koffeinindtag, som de sundhedsanprisninger, der skal godkendes, vedrører, ikke udgør en risiko for menneskers sundhed. Regeringen lægger således også vægt på, at de begrænsninger og supplerende mærkningskrav, der fastsættes for anprisningerne, er tilstrækkelige til, at dette kan sikres. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet man lægger afgørende vægt på, at anvendelsesbegrænsningerne vedrørende anprisningerne "Koffein hjælper til at opnå øget årvågenhed" og

”Koffein hjælper til at øge koncentrationen” udvides, således at anprisningerne - udover børn - ikke må bruges på fødevarer målrettet unge.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.